

T.

Dr. Nemessányi Zoltán helyettes államtitkár úr részére

Igazságügyi Minisztérium

niehat@im.gov.hu

Másolatot kap:

david.ujhelyi@im.gov.hu

peter.labody@hipo.gov.hu

Iktatószám: xx-3/ID/203/16/2018.

Tárgy: az egyes szerzői jogi jogszabályok fogyatékosügyi célú megalkotásáról és módosításáról szóló előterjesztés társadalmi egyeztetésre bocsátása

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

Köszönettel vettük megkeresését, amely az egyes szerzői jogi jogszabályok fogyatékosügyi célú megalkotásáról és módosításáról szóló előterjesztés társadalmi egyeztetése keretében jutott el egyesületünkhöz. Az alábbi véleményben csak a normaszövegre térünk ki, ha valamely észrevételünket osztaná a tisztelt Igazságügyi Minisztérium és a Hivatal, akkor az indokolás szövegét is javasoljuk a módosításhoz igazítani.

Egyesületünk véleménye az alábbi:

- 1) Az előterjesztés címe és tárgya

Javaslat:

„előterjesztés egyes szerzői jogi jogszabályok vakok, látáskárosultak, és a nyomtatott szöveget egyéb okból használni nem tudó személyek érdekében történő megalkotásáról és módosításáról”

Indokolás:

Egyetértünk azzal, hogy a 2017/1564 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfeleléshez az Sztj. módosítása szükséges, és egyetértünk azzal is, hogy a 2017/1563

európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket kormányrendeletben lehet megállapítani.

Emiatt egyetértünk azzal, hogy az előterjesztés címe egyes szerzői jogi szabályok módosításáról és megalkotásáról szól.

Határozottan nem értünk egyet azzal, hogy az előterjesztés általában „fogyatékosügyi” tárgyú lenne. Az előterjesztés ugyanis kizárólag a vakok, látáskárosultak és nyomtatott szöveget egyéb okból használni képtelen személyek érdekét szolgálja, és nem más, mint az említett uniós aktusok alapjául szolgáló „VIP” /Marrakesh-i Egyezmény végrehajtása. Más jellegű, szerzői jogi védelem alatt álló művek érzékelését korlátozó, vagy megakadályozó fogyatékosággal élő személyek érdekét a módosítás nem szolgálja.

Az Sztj. 41.§ (1) bekezdése jelenleg szélesebb körben enged szabad felhasználást a fogyatékkal élők javára, azaz nemcsak a vakok, látáskárosultak, és a nyomtatott szöveget egyéb okból használni nem tudó személyek érdekeit szolgálja. A szerzői művek sajátossága, hogy azokat látás, vagy hallás útján lehet érzékelni. (v.ö. Levola Hengelo, C-310/17,.... főtanácsnoki vélemény: 51. „Megjegyzem ugyanakkor, hogy jóllehet a Berni Egyezmény 2. cikkének (1) bekezdése szerint „az »irodalmi és művészeti művek« kifejezés felöleli az irodalom, a tudomány és a művészet minden alkotását, tekintet nélkül a mű létrehozatalának módjára vagy alakjára”, ez a rendelkezés kizárólag az olyan, látás vagy hallás útján érzékelhető művekre hivatkozik, mint a könyvek és a zeneművek, de kivételt képeznek a más érzékek, például az ízlelés, a szaglás vagy a tapintás révén érzékelhető teljesítmények. (<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=204426&pageIndex=0&doclang=HU&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=124801>).

Ha feltesszük, és ezt csaknem biztosra vehetjük, hogy az EUB is elfogadja, hogy a szerzői jogi védelem alá eső művek (és egyébként a kapcsolódó jog által védett teljesítmények) hallás, vagy látás útján érzékelhetők, ebből következően az Sztj 41.§ (1) bekezdésének jelenlegi szövege a hallásukban károsult emberek érdekében álló szabad felhasználásokat is lefed. Erre példa lehet egy film feliratos változatának szabad felhasználása (nyilvános előadása, sugárzása). Tovább menve elképzelhető az is, hogy ágyhoz kötött betegek számára e szabad felhasználási szabály alapján közvetítenek szabadon nyilvánosan előadott műveket (koncert fogyatékosok számára történő „nyilvánosság” közvetítése).

Az előterjesztés nem érinti és nem is érintheti a vakok, látáskárosultak, és a nyomtatott szöveget egyéb okból használni nem tudó személyeken kívüli műérzékelést korlátozó, vagy akadályozó fogyatékkal élők számára biztosított szabad felhasználást (ld. az előterjesztés szerinti 41.§ (1) bekezdést).

2. Az Sztj módosítás két elvi kérdése

2.1. Az Sztj 41.§ (1) bekezdés hatályos szövegének a módosítása (mű, és kapcsolódó jogi teljesítmény egyben?)

Előterjesztés:

„(1) A mű vagy *kapcsolódó jogi teljesítmény* nem kereskedelmi célú felhasználása a szabad felhasználás körébe tartozik, ha az kizárólag fogyatékos személyek javára,

fogyatékoságukkal közvetlen összefüggésben történik, és nem haladja meg a fogyatékoság által indokolt mértéket.”

Javaslat:

„(1) A mű ~~vagy kapcsolódó jogi teljesítmény~~ nem kereskedelmi célú (ld. a 2.2. pontot) felhasználása a szabad felhasználás körébe tartozik, ha az kizárólag fogyatékos személyek javára, fogyatékoságukkal közvetlen összefüggésben történik, és nem haladja meg a fogyatékoság által indokolt mértéket.”

(ld. alább a külön javaslatot is az Szjt 84/C.§ módosítására).

Indokolás:

Az, hogy a módosítás alapja egy nemzetközi egyezmény, és két uniós aktus, és ezek az instrumentumok összemosás (egyben kezelik) a szerzői műre, és az egyéb védelem alatt álló teljesítményekre vonatkozó szabályokat, nem indokolja, hogy az Szjt. nemzetközi egyezményen (Római Egyezmény, 1998. évi 44.tv.), és uniós aktuson (1996/)/EK irányelv) alapuló, logikus dogmatikai rendjét felforgassa a jogalkotó ezzel a módosítással.

(Az árva mű/teljesítmény szabad felhasználásnak egyben kezelése indokolt, mert külön alfejezetben kap helyet.)

Ha a szöveg így maradna, az ezen (41.§ (1) bek.) szabad felhasználásra nézve redundánssá tenné az Szjt. 83.§ (2) bekezdését („Nincs szükség a szomszédos jogi jogosult hozzájárulására azokban az esetekben, amelyekben a törvény a szerzői jogi védelem alatt álló alkotás felhasználásához sem kívánja meg a szerző hozzájárulását”), amely így csak a többi szerzői művet érintő szabad felhasználásra vonatkozna?

Az Szjt. 83.§ (2) bekezdése a Római Egyezmény 15. Cikk (2) bekezdésén alapul:

„2. Tekintet nélkül e cikk 1. bekezdésére, bármelyik Szerződő Állam nemzeti jogalkotása útján ugyanazokat a korlátozásokat rendelheti el az előadóművészek, a hangfelvétel-előállítók és a műsorsugárzó szervezetek védelme vonatkozásában, mint amelyeket joga az irodalmi és a művészeti művek szerzői jogának védelmével kapcsolatban irányoz elő. (...)

A szerzői és szomszédos jogi védelem Szjt.-ben szabályozott, dogmatikailag alapvetően tiszta viszonyát nem javasoljuk megzavarni az előterjesztés által javasolt megoldással. A szomszédos jogi teljesítményeket az Szjt 83.§ (2) bekezdése alapján érinti az új szabad felhasználás, erről külön rendelkezni nem szükséges.

Hasonló a helyzet az adatbázis kapcsolódó jogi védelmére irányadó szabályokra nézve is. A probléma ott kezdődik, hogy az Szjt. módosításának alapjául szolgáló irányelv magyar szövege téves, és csak szomszédos jogokról tesz említést, noha az irányelv a szerzői és a kapcsolódó jogok által védett oltalmi tárgyak szabad felhasználásáról rendelkezik:

20.9.2017 | EN | Official Journal of the European Union | L 242/6

DIRECTIVE (EU) 2017/1564 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL

of 13 September 2017

20.9.2017 | HU | Az Európai Unió Hivatalos Lapja | L 242/6

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2017/1564 IRÁNYELVE

(2017. szeptember 13.)

on certain permitted uses of certain works and other subject matter protected by copyright and **related rights (nem neighbouring rights!!!)** for the benefit of persons who are blind, visually impaired or otherwise print-disabled and amending Directive 2001/29/EC on the harmonisation of certain aspects of copyright and related rights in the information society

a szerzői és **szomszédos???** jogi védelemben részesülő egyes műveknek és más teljesítményeknek a vakok, látáskárosultak és nyomtatott szöveget egyéb okból használni képtelen személyek érdekét szolgáló egyes megengedett felhasználási módjairól, valamint az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló 2001/29/EK irányelv módosításáról

Ezt a csapdát az előterjesztés szerencsésen elkerüli, és bevezeti a vakok, látáskárosultak, és a nyomtatott szöveget egyéb okból használni nem tudó személyek érdekében a kapcsolódó jogi védelemben részesülő adatbázisok szabad felhasználását is, összhangban az irányelv 3. Cikk (1) bekezdésével, amely kifejezetten utal a kapcsolódó jogi adatbázis védelemre is (96/9/EK irányelv, 7. Cikk).

Az előterjesztés megoldása, amellyel nemcsak a vakok, látáskárosultak, és a nyomtatott szöveget egyéb okból használni nem tudó személyek érdekében bevezetett szabad felhasználást terjeszti ki a kapcsolódó jogi adatbázis védelemre, hanem a módosítani javasolt Szjt. 41.§ (1) bekezdésének a hatályát, tartalmilag kétséges.

Látszólag az uniós jog megköveteli, hogy a bevezetni javasolt új szabad felhasználás nemcsak a látás útján érzékelhető művekre és teljesítményekre terjedjen ki, hanem a halláskárosultak javára is szolgáljon (ld, az aláhúzott szövegrészt):

Article 2

2. cikk

Definitions

Fogalommeghatározások

For the purposes of this Directive the following definitions apply:

Ezen irányelv alkalmazásában:

(1) | ‘work or other subject matter’ means a work in the form of a book, journal, newspaper, magazine or other kind of writing, notation, including sheet music, and related illustrations, in any media, including in audio form such as audiobooks and in digital format, which is protected by copyright or related rights and which is published or otherwise lawfully made publicly available;

1. | „mű vagy más teljesítmény”: bármely médiumon, akár audio – például hangoskönyv –, akár digitális formátumban megjelent vagy a nyilvánosság számára jogszerűen egyéb módon hozzáférhetővé tett, szerzői vagy szomszédos jogi védelemben részesülő könyv, folyóirat, újság, magazin vagy egyéb jellegű írásos formában lévő mű, jelrendszeralapú alkotás – beleértve a kottát –, és a kapcsolódó illusztrációk;

Ugyanakkor azonban az új szabad felhasználás kedvezményezettje halláskárosult, vagy más fogyatékossgal élő az irányelv alapján nem lehet:

2. Cikk (2) | ‘beneficiary person’ means, regardless of any other disabilities, a person who: | (a) | is blind; | (b) | has a visual impairment which cannot be improved so as to give the person visual function

2. Cikk 2. | „kedvezményezett személy”, tekintet nélkül bármely más fogyatékossgára az a személy, aki: | a) | vak; | b) | akinek látáskárosodása nem javítható olyan mértékben, hogy látásfunkciója lényegében

substantially equivalent to that of a person who has no such impairment, and who is, as a result, unable to read printed works to substantially the same degree as a person without such an impairment; | (c) | has a perceptual or reading disability and is, as a result, unable to read printed works to substantially the same degree as a person without such disability; or | (d) | is otherwise unable, due to a physical disability, to hold or manipulate a book or to focus or move their eyes to the extent that would be normally acceptable for reading.

megegyezzen az ilyen károsodással nem küzdő személyek látásfunkciójával, és aki ennek következtében képtelen nyomtatott műveket az ilyen károsodással nem küzdő személyekkel lényegében megegyező módon olvasni; | c) | érzékelési vagy olvasási nehézséggel küzd, és aki ennek következtében képtelen nyomtatott műveket az ilyen nehézséggel nem küzdő személyekkel lényegében megegyező módon olvasni; vagy | d) | testi fogyatékoság miatt egyébként képtelen könyvet tartani vagy lapozni, valamint az olvasást rendes esetben lehetővé tevő mértékben szemével fókuszálni, illetve azt mozgatni;

Emiatt a bevezetni javasolt új szabad felhasználást az adatbázis jogosult jogainak korlátozása körében nem minden, műérzékelést érintő fogyatékkal élő személy javára, hanem csak a vakok, látáskárosultak, és a nyomtatott szöveget egyéb okból használni nem tudó személyek érdekében szabad bevezetni. Emiatt is helytelen az Sztj 41.§ (1) bekezdése hatályának kiszélesítése a kapcsolódó jogi jogosultakra.

A hazai jogban– követve a 96/9/EK irányelv sajátos, „teljes” jogdogmatikai rendjét, amely a sajátos kapcsolódó jogi kizárólagos jogokhoz ehhez igazodó, sajátos kivételeket rendel - kapcsolódó jog alól kivételt bevezető szabályt csak a kapcsolódó jogi védelemről szóló fejezetbe lehet beiktatni. Minden más megoldás nem magyarázható, és szükségtelen jogdogmatikai zavart okoz. Ezért a kapcsolódó jogi kivételt az Sztj. 84/C.§ (1) bekezdésébe szükséges beiktatni.

Javaslat:

84/C. § (1) Magáncélra bárki kimásolhatja az adatbázis tartalmának jelentős részét is, ha az jövedelemszerzés vagy jövedelemfokozás célját közvetve sem szolgálja. E rendelkezés nem vonatkozik a számítástechnikai eszközökkel működtetett adatbázisra.

(2) A forrás megjelölésével iskolai oktatás vagy tudományos kutatás céljára - a célnak megfelelő módon és mértékig - az adatbázis tartalmának jelentős része is kimásolható, ha az jövedelemszerzés vagy jövedelemfokozás célját közvetve sem szolgálja.

(3) Bírósági, továbbá államigazgatási vagy más hatósági eljárásban bizonyítás céljára az adatbázis tartalmának jelentős része is kimásolható vagy újrahasznosítható, a célnak megfelelő módon és mértékig.

(4) Az adatbázis nem kereskedelmi? (ld a 2.2. pontot) célra szabadon kimásolható, vagy újrahasznosítható a törvény 41.§ (1a)-(1/g) szabályai keretei között, ha a kimásolás, vagy újrahasznosítás kizárólag az e szabályokban meghatározott fogyatékos személyek javára, fogyatékoságukkal közvetlen összefüggésben történik, és nem haladja meg a fogyatékoság által indokolt mértéket.

(Megfelelő lehet egy olyan megoldás is, amely mereven utal az Szjt. 41.§ 1/a)-(1) g) bekezdéseire, de pontosabb az a megfogalmazás, amely megjelöli a kivétellel érintett sajátos vagyoni jogokat is.)

(5) A szabad felhasználásnak az (1)-(4) bekezdésben szabályozott eseteire a 33. §-t megfelelően alkalmazni kell (E körben ld az alábbi 2.2. pontot is.)

2.2. Szjt. 41. § (1) bekezdés: nem kereskedelmi cél

Vélemény:

A „nem kereskedelmi” jelző az Szjt.-ben nem fordul elő. Ezzel szemben számos helyen találkozhatunk a kereskedelmi cél, és a kereskedelmi mérték, valamint kereskedelemi forgalom szókapcsolatok használatával (pl. kereskedelmi célból történő hangfelvétel-kiadás, műpéldány kereskedelemi célú birtoklása, kereskedelemi mértékű jogsértés „ (...) kereskedelmi mértékűek, ha az érintett dolgok, illetve szolgáltatások jellegéből és mennyiségéből nyilvánvaló, hogy e cselekmények - közvetlenül vagy közvetetten - kereskedelmi vagy más gazdasági előny szerzését szolgálják”).

Több helyütt használja az Szjt. az üzletszerű/nem üzletszerű kifejezéseket is, egyébiránt éppenséggel a szabad felhasználás körében (oktatási célú átvétel, fogyatékos személyek javáéra fennálló szabad felhasználás).

Az üzletszerűség (kereskedelmi cél) meglétét / hiányát az Szjt – az árva mű felhasználás engedélyezése körében pl. azzal fejezi ki, hogy a felhasználás szolgál-e közvetve vagy közvetlenül jövedelemszerzési vagy jövedelemfokozási célt.

Látható, hogy távolról sincs fogalmi egység az Szjt.-ben, és ezt a sokszínűséget fokozná most a nem kereskedelmi cél beiktatása. Ezt nem tartjuk kellően világosnak.

Az irányelv a nonprofit kifejezést használja, szó szerint lefordítva a not for profit jelzőt (9-es, 14-es preambulum-bekezdés, 2. Cikk (4) bekezdés, 3. Cikk (1) bekezdés, b) pont: „nonprofit alapon”).

Tartalmilag, ahogy ezt az előterjesztés is helyesen tartalmazza, ez annyit jelent, hogy a jogosított szervezet **költségei megtérítését kérheti, azonban a szóban forgó szabad felhasználásból származó bevétele nyereséget nem tartalmazhat.** (Hasonlóan, mint a nyilvános haszonkölcsön bérbeadási elhatárolásában, v.ö: 2006/115/EK irányelv 2. cikk (1) Ezen irányelv alkalmazásában:

a) „bérlet” a határozott időre történő használatba adás közvetlen vagy közvetett gazdasági vagy kereskedelmi előny érdekében;

b) „haszonkölcsönzés” a nyilvánosság számára nyitva álló intézmény útján határozott időre történő használatba adás, amely sem közvetlenül, sem közvetetten nem irányul gazdasági vagy kereskedelmi előny szerzésére;

(11)-es preambulum bekezdés: **Amennyiben a nyilvánosság számára nyitva álló intézmény általi haszonkölcsönzése esetén olyan díjat kell fizetni, amelynek összege nem haladja meg az intézmény működési költségeinek fedezéséhez szükséges mértéket, akkor ezen irányelv értelmében ez nem minősül közvetlen vagy közvetett gazdasági vagy kereskedelmi előnynek.)**

Az előterjesztés szerinti kormányrendelet ezt a (közvetlen) jövedelemszerzési cél hiányával fejezi ki: „2. jogosított szervezet: olyan szervezet, amely jövedelemszerzési cél nélkül végez a kedvezményezett személyek számára oktatási, speciális képzési tevékenységet, továbbá nyújt hozzáférhető módon olvasási lehetőségeket és biztosítja az információkhoz való hozzáférést és e tevékenység ellátására engedéllyel rendelkezik vagy e tevékenysége egyébként államilag elismert. Ide tartoznak azok a közintézmények és nonprofit szervezetek is, amelyek ugyanezen szolgáltatásokat fő tevékenységükként, a szervezet számára előírt kötelezettséggént vagy közérdekű feladataik ellátása keretében nyújtják a kedvezményezett személyek számára.”

Ehhez hozzátesszük, hogy szervezetnek (tehát nem természetes személynek) jövedelme nem keletkezhet, csak bevétele, azon belül (adózás előtti, és adózás utáni) eredménye, azon belül pedig esetlegesen nyeresége. Ezt színezik az államháztartás körébe tartozó szervezetek gazdálkodási szabályai, azonban jogosított szervezet nemcsak az államháztartás körébe tartozhat. (E szempontra egyébként az Szjt, jelenlegi szövege sincs figyelemmel.)

A kormányrendelet szerinti fogalomban is szerepel a „nonprofit” kifejezés, amelyet viszont a magyar jogban a nonprofit gazdasági társaság fogalma tartalmaz (Cégtv 9/F.§ (2) bekezdés: Az a gazdasági társaság minősül nonprofit gazdasági társaságnak és cégnevében az a gazdasági társaság tüntetheti fel a nonprofit jellegét, amelynek létesítő okirata tartalmazza, hogy a gazdasági társaság tevékenységéből származó nyereség a tagok között nem osztható fel, hanem az a gazdasági társaság vagyont gyarapítja.)

Azaz: míg az irányelv nonprofit fogalma a költségek megtérülését meg nem haladó bevétel szerzését teszi lehetővé, a hatályos jog nonprofit fogalma – gazdasági társaság esetében – azt jelenti, hogy nyereség szerzése lehet a gazdasági társaság célja, ez azonban nem osztható fel a tagok között.

A fentiek fényében semmiképpen nem javasoljuk a nem definiált „nem kereskedelmi cél” fogalmának használatát az Szjt-ben. A szóban forgó szabad felhasználást biztosító tevékenység lehet rendszeres, bevételszerző tevékenység (ennyiben gazdasági tevékenység, sőt, akár üzleti és üzletszerű is), azonban a bevétel a költségeket nem haladhatja meg. Ezt az ismérvet szükséges az Szjt-ben, az Szjt-vel azonos fogalmat használva a Kormányrendeletben megjeleníteni.

3. Szjt. 41.§ (1a), (1b)

„(1a) Az (1) bekezdés szerinti szabad felhasználásnak minősül különösen:

- a) a mű vagy kapcsolódó jogi teljesítmény hozzáférhető formátumú példányának az olvasási képességet érintő fogyatékossgal élő kedvezményezett személy kizárólagos használatára történő előállítás, akár a kedvezményezett személy, akár valamely nevében eljáró személy vagy a jogosított szervezet által, feltéve, hogy a hozzáférhető formátumú példány alapjául szolgáló műhöz vagy kapcsolódó jogi teljesítményhez a hozzáférhető formátumú példány előállítója jogszerűen jutott hozzá;
- b) a jogosított szervezet által az olvasási képességet érintő fogyatékossgal élő kedvezményezett személyek vagy más jogosított szervezetek számára hozzáférhető formátumú példányok terjesztése, haszonkölcsönbe adása és a nyilvánosság említett tagjai számára történő közvetítése, ideértve az e nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tételt is.

Javaslat:

„(1a) Az (1) bekezdés szerinti szabad felhasználásnak minősül különösen:

a) ~~a mű vagy kapcsolódó jogi teljesítmény~~ hozzáférhető formátumú példányának akár a az olvasási képességet érintő fogyatékossgal élő kedvezményezett személy, akár valamely, az ilyen személy nevében eljáró személy vagy a jogosított szervezet által történő előállítása abból a célból, hogy a művet kizárólag az olvasási képességet érintő fogyatékossgal élő kedvezményezett személy érzékelhesse, feltéve, hogy a hozzáférhető formátumú példány alapjául szolgáló műhöz ~~vagy kapcsolódó jogi teljesítményhez~~ a hozzáférhető formátumú példány előállítója jogszerűen jutott hozzá;

b) ~~a jogosított szervezet által~~ hozzáférhető formátumú példányoknak az olvasási képességet érintő fogyatékossgal élő kedvezményezett személyek vagy más jogosított szervezetek számára ~~hozzáférhető formátumú példányok~~ jogosított szervezet által történő terjesztése, ~~ideértve a haszonkölcsönbe adást is, és a nyilvánosság említett tagjai számára történő nyilvánosság~~ közvetítése, ideértve a lehívás céljára történő z e nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tételt is.

Indokolás:

Pontosítás, figyelemmel a kapcsolódó jogi teljesítményre vonatkozó kivétel javasolt, eltérő szabályozási helyére, az érintett felhasználási módok Szjt-beli szabályozására (haszonkölcsön a terjesztés része, a nyilvánossághoz közvetítés eleve korlátozott a megcélzott személyekre, az internetes felhasználás neve lehívásra hozzáférhetővé tétel).

4. Szjt. 41.§ (1c) (1d) (1g)

(1c) A Magyarországon letelepedett jogosított szervezet és az olvasási képességet érintő fogyatékossgal élő kedvezményezett személy a hozzáférhető formátumú műveket és kapcsolódó jogi teljesítményeket az Európai Unió más tagállamában letelepedett jogosított szervezettől szabadon megszerezheti.

(1d) Az (1a)-(1c) bekezdésében meghatározott szabad felhasználási eset keretében bármely írott vagy egyéb jelrendszer révén rögzített, szerzői jogi vagy kapcsolódó jogi oltalom alatt álló mű és teljesítmény felhasználható annak illusztrációival együtt, ideértve ezek digitális és hanganyaggá alakított változatait is.

(1g) Az (1a)-(1c) bekezdés szerinti jogosított szervezetek és az olvasási képességet érintő fogyatékossgal élő kedvezményezett személyek meghatározását, a hozzáférhető formátumú művekkel és kapcsolódó jogi teljesítményekkel végezhető szabad felhasználásra vonatkozó részletes szabályokat, továbbá a jogosított szervezetek, a hozzáférhető formátumú művek és kapcsolódó jogi teljesítmények nyilvántartását vezető, valamint az Európai Bizottság számára információt nyújtó közreműködő szervezet kijelölését és feladatkörét kormányrendelet állapítja meg.”

Javaslat:

(1c) A Magyarországon letelepedett jogosított szervezet és az olvasási képességet érintő fogyatékossgal élő kedvezményezett személy a hozzáférhető formátumú példányt műveket

és kapcsolódó jogi teljesítményeket az Európai Unió más tagállamában letelepedett jogosított szervezettől szabadon megszerezheti.

(1d) Az (1a)-(1c) bekezdésekben meghatározott szabad felhasználási ~~eset keretében~~ körében bármely jogszerűen nyilvánosságra hozott, írott vagy egyéb jelrendszer ~~révén~~ útján többszörözött (Szjt. 18.§ (1) bekezdés a) pont és (2) bekezdés) mű ~~szertői jogi vagy kapcsolódó jogi oltalom alatt álló mű és teljesítmény~~ felhasználható annak illusztrációival együtt.

Javaslat és vélemény:

(1g) Az (1a)-(1c) bekezdés szerinti jogosított szervezetek és az olvasási képességet érintő fogyatékkal élő kedvezményezett személyek meghatározását, a hozzáférhető formátumú művet érintő ~~kel~~ és kapcsolódó jogi teljesítményekkel végezhető szabad felhasználásra vonatkozó részletes szabályokat, továbbá a jogosított szervezetek, a hozzáférhető formátumú művek és kapcsolódó jogi teljesítmények nyilvántartását vezető, valamint az Európai Bizottság számára információt nyújtó közreműködő szervezet kijelölését és feladatkörét kormányrendelet állapítja meg.”

Indokolás:

Pontosítás:

Egyes szám használata szükséges a jogalkotási szabályok alapján fő szabályként. Az Szjt többszörözés fogalma magában foglalja a rögzítést, a rögzítés módjait a 18.§ (2) bekezdése megfelelően tágan szabályozza. Beleértendő mind az audio, mind a digitális rögzítés, az illusztrációkra sem lenne szükséges külön kitérni, a jogszerű nyilvánosságra hozatal viszont előfeltétel (Irányelv 2. Cikk (1) bekezdés).

Az 1/g ponttal összefüggésben megjegyezzük, hogy álláspontunk szerint a fogalmakat az Szjt-ben volna szükséges elhelyezni, és a szabad felhasználási magatartások körülírása is – alkotmányossági szempontok alapján – megfelelőbb helyet találhatna a törvényben.

5. A Kormány .../2018. (...) Korm. rendelete az olvasási képességet hátráltató fogyatékoságban szenvedő kedvezményezett személyek javára végezhető szabad felhasználás részletes szabályairól 1. § 1.

(E rendelet alkalmazásában:)

1. hozzáférhető formátumú példány: a mű vagy más kapcsolódó jogi teljesítmény olyan formátumú példánya, amely az olvasási képességet hátráltató fogyatékoságban szenvedő személyek (a továbbiakban: kedvezményezett személyek) számára lehetővé teszi a műhöz vagy egyéb kapcsolódó jogi teljesítményhez való hozzáférést, különösen oly módon, hogy az a 3. pontban említett valamely sérüléssel, nehézséggel nem küzdő személyekéhez hasonló szintű kényelem mellett legyen megvalósítható.

Javaslat:

A Kormány .../2018. (...) Korm. rendelete az olvasási képességet érintő hátráltató fogyatékossgal élő kedvezményezett személyek javára végezhető szabad felhasználás részletes szabályairól

1. hozzáférhető formátumú példány: a mű vagy ~~más~~ kapcsolódó jogi teljesítmény olyan formátumú példánya, amely az olvasási képességet érintő hátráltató-fogyatékossgal élő kedvezményezett személyek (a továbbiakban e rendelet alkalmazásában: kedvezményezett személyek) számára lehetővé teszi a műhöz vagy ~~egyéb~~ kapcsolódó jogi teljesítményhez való hozzáférést, és annak érzékelését különösen oly módon, hogy az a 3. pontban említett valamely fogyatékossgal sérüléssel, nehézséggel nem küzdő személyekéhez hasonló szintű kényelem mellett legyen megvalósítható.

Indokolás:

Pontosítás, fogalmi egység megteremtése a tv. és a Korm. rendelet között. Emellett: a lényeg nem a hozzáférés, hanem a mű/teljesítmény érzékelhetővé tétele, ezt is ki kell fejeznie a jogszabálynak.

6. A Kormány .../2018. (...) Korm. rendelete az olvasási képességet hátráltató fogyatékossgal szenvedő kedvezményezett személyek javára végezhető szabad felhasználás részletes szabályairól 2. § (1) és (2) bek.

(1) A jogosított szervezet az Szjt. 41. §-ának (1)-(1f) bekezdéseiben foglalt szabad felhasználás keretében megteszi a tőle elvárható intézkedéseket annak érdekében, hogy a hozzáférhető formátumú példányok kizárólag a kedvezményezett személyek vagy más jogosított szervezetek javára kerüljenek felhasználásra, és hogy megakadályozza a hozzáférhető formátumú példányok jogellenes felhasználását. Ennek érdekében kétség esetén a kedvezményezett személytől kérheti, hogy az 1. § 3. pontja szerinti állapotát okirattal – így különösen vakok személyi járadékát megállapító határozattal, fogyatékossgal támogatást megállapító határozattal, szakorvosi igazolással vagy egyéb hatósági bizonyítvánnyal vagy igazolvánnyal – igazolja.

(2) A jogosított szervezet a műveket és más kapcsolódó jogi teljesítményeket, továbbá azok hozzáférhető formátumú példányait a tőle elvárható gondossággal kezeli, és e tevékenységéről nyilvántartást vezet.

Javaslat:

A rendelet címére nézve ld. az 5. pontban.

(1) A jogosított szervezet az Szjt. 41. §-ának (1)-(1f) bekezdéseiben foglalt szabad felhasználás keretében megteszi az ilyen szervezettől az adott helyzetben általában tőle elvárható intézkedéseket annak érdekében, hogy a hozzáférhető formátumú példányok kizárólag a kedvezményezett személyek vagy más jogosított szervezet használhasson fel ~~ek~~ javára kerüljenek felhasználásra, és hogy megakadályozza a hozzáférhető formátumú példányok a szerzői jogról szóló törvényben meghatározott szabad felhasználás körét meghaladó jogellenes felhasználását. Ennek érdekében kétség esetén a kedvezményezett személytől kérheti, hogy az 1. § 3. pontja szerinti állapotát okirattal – így különösen vakok

személyi járadékát megállapító határozattal, fogyatékosági támogatást megállapító határozattal, szakorvosi igazolással vagy egyéb hatósági bizonyítvánnyal vagy igazolvánnyal – igazolja.

- (3) A jogosított szervezet a műveket és más kapcsolódó jogi teljesítményeket, továbbá azok hozzáférhető formátumú példányait az ilyen szervezettől az adott helyzetben általában tőle elvárható gondossággal kezeli, és e tevékenységéről nyilvántartást vezet.

Indokolás:

Pontosítás, Szjt-vel és az elvárhatósági mércére nézve a háttér Ptk-val történő összehangolás.

Budapest, 2018. augusztus 9.

Tisztelettel:

Dr. Szecskay András
elnök

Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület